

KNBF Nieuwsbrief

De KNBF Nieuwsbrief kunt u ook lezen (en downloaden) op de KNBF site. www.knbf.nl. Of scan de QR code met uw mobiele telefoon. Alle postzegelverzamelaars, filatelisten en anderen die geïnteresseerd zijn in postzegels, kunnen zich aanmelden voor een **GRATIS** abonnement op de KNBF Nieuwsbrief via www.knbf.nl

In deze Nieuwsbrief o.m.:

Pag. 1,2,3: Bonds bureau – Bondsbibliotheek – Nieuwsbrief - Postex
Pag. 2 t/m 6: Auguste & Louis Pasteur – Jan M. Broeders
Pag. 6 t/m 8: Filatelistische vorming – Sjoerd Bangma
Pag. 9 t/m 11: Kopstaand vliegtuig – Frans Haverschmidt
Pag. 12,13: Audrey Hepburn - Frans Haverschmidt
Pag. 13,14: St.Pierre et Miquelon - Anna C. van der Made
Pag. 14,15: Michel Australië enz. – Henk P. Burgman
Pag. 15: Uw reacties

Bondsbureau

Het Bondsbureau is op maandag en dinsdag gesloten. Woensdag en vrijdag aanwezig van 09.30 uur tot 16.00 uur. Donderdag aanwezig van 09.30 uur tot 12.00 uur

KNBF - Audio Visueel Centrum

Het is nu een mooi moment om alvast na te denken over de volgende clubavond. Deze kunt u een gezellig en leerzaam filatelistisch tintje geven met een presentatie of lezing van het Audio Visueel Centrum (AVC).

Een aantal lezingen is beschikbaar als Power Point presentatie, welke per e-mail (via We Transfer) wordt verstuurd. U kunt de presentatie op uw eigen pc opslaan tot het moment van gebruik. Daarnaast is een aantal lezingen op CD beschikbaar.

Om de presentaties af te spelen heeft u nodig: een pc (evt. met CD speler), een beamer en een projectiescherm (of een witte muur).

U kunt een lezing aanvragen via info@knbf.nl. De complete lijst met beschikbare lezingen kunt u vinden op www.knbf.nl (onder Diensten ... Audio Visueel Centrum).

KNBF Stempel Service

Na sluiting van de postkantoren werd het voor filatelisten steeds lastiger om postzegels netjes te laten stempelen. De samenwerking tussen PostNL en KNBF heeft er toe geleid, dat PostNL een aantal werkzaamheden aan KNBF heeft overgedragen, zoals het op verzoek filatelistisch afstempelen van poststukken en het laten vervaardigen en beschikbaar stellen van (gelegenheids-)stempels.

De afgelopen maanden hebben weer aan aantal speciale stempels het levenslicht gezien.

u postzegels of een poststuk filatelistisch laten afstempelen, dan is dit mogelijk. zijn geen kosten aan verbonden.

Stuurt u dan de zegels of het poststuk naar KNBF, Nieuwe Schaft 23, 3991 AS Houten. Wilt u ook een aan uzelf geadresseerde, gefrankeerde envelop insluiten voor de terugzending.

Wilt
Hier

KNBF Bibliotheek|:

Met enige regelmaat ontvangt de bibliotheek schenkingen en nalatenschappen, die in dank worden aangenomen. Naast waardevolle aanvullingen voor de bibliotheek zitten hier ook exemplaren tussen, die reeds in de bibliotheek aanwezig zijn. Deze doubletten bevatten een schat aan filatelistische informatie en worden voor een fancy prijs ter verkoop aangeboden.

Bij de bibliotheek kunt u (via bibliotheek@knbf.nl) een actuele lijst opvragen met doubletten waarvoor geldt: OP = OP. Deze lijst wordt ieder kwartaal bijgewerkt.

De bibliotheek is geopend op woensdagen van 10.00 uur tot 16.00 uur. Graag van te voren bellen om een afspraak te maken.

Nieuw in de KNBF-bibliotheek:

Jubileumboek 75 jaar verzamelaars van Poststukken & Poststempels: 152 pagina's

Vorphila Ungarn 1751 – 1850 Handbuch und Katalog - drs. Jan A. Rompes: 327 pagina's

Les Congolates numero 30 – Octobre 2017 – 130 pagina's

Deutsche Bundes und Philatelistentage 1889 – 1945 – Volkert Köppel: 352 pagina's

Komt u ook eens langs in onze mooie bibliotheek waar u ook kunt snuffelen in een stapel doubletten, ongeveer 300 stuks. Er is ook een doubletten lijst die u kunt opvragen.

Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact met ons opnemen. Wij zijn telefonisch te bereiken op 030 3075469 of via de mail bibliotheek@knbf.nl of info@knbf.nl

Postex 2023:

Ook in 2023 zal er een Postex worden georganiseerd ook deze keer in de Veluwehal, Nieuwe Markt 6 te Barneveld. De datum is zoals (bijna) altijd het derde weekend van oktober. Te weten vrijdag 20 (10.00-17.00 u.) en zaterdag 21 oktober 2023 (10.00-16.00 u).

De tentoonstelling is open voor alle klassen/categorieën maar we maken wel onderscheid in de kaderprijs zoals vorig jaar is ingevoerd: € 15,00 euro voor een categorie 1 en alle overige inzendingen voor de prijs van € 7,50.

Informatie: Ben Mol: b.mol76@upcmail.nl

Bereikbaarheid per openbaar vervoer en auto

Met het openbaar vervoer is De Veluwehal uitstekend bereikbaar. U kunt met de trein naar Barneveld komen. De Veluwehal ligt op 500 meter van Station Barneveld-Centrum.

De Veluwehal is ook goed met de auto bereikbaar. Neem de A30 afslag 5 Barneveld, vervolgens rijdt u richting centrum. Na 380 meter neemt u de tweede afslag op de rotonde richting Thorbeckelaan. Na 770 meter neemt u de tweede afslag op de rotonde richting Thorbeckelaan. Na ongeveer 700 meter aan uw rechterhand vindt u De Veluwehal. Er is voldoende parkeergelegenheid.

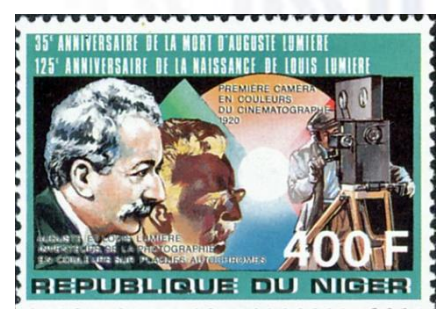
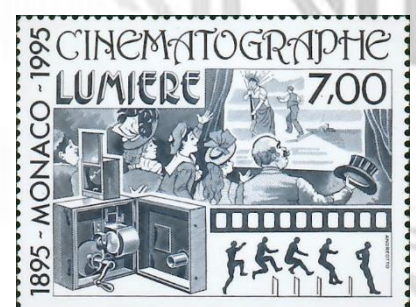
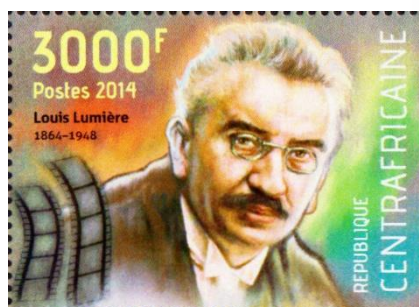
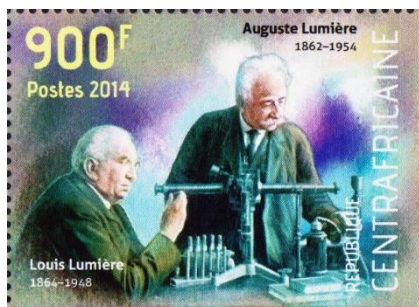
Filatelistische aandacht voor: Auguste & Louis Lumière (1):

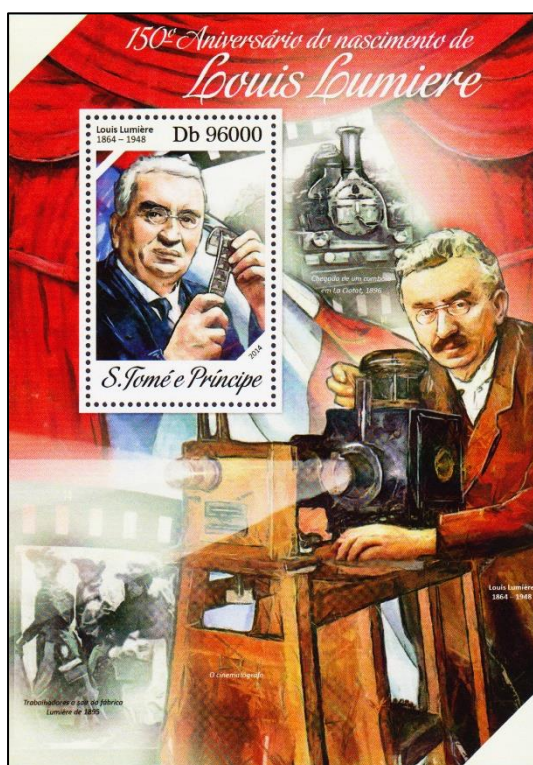
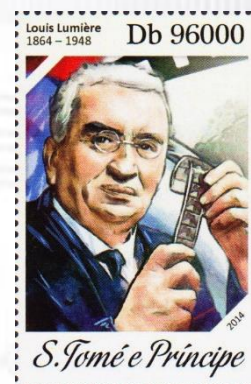
Verzamelaars van thematische postzegels op het gebied van historische en moderne ontwikkelingen van foto- en filmsystemen en -methoden en bijbehorende apparatuur worden regelmatig verrast door prachtige filatelistisch ontworpen juweeltjes. Rondom vele uitvindingen en activiteiten van de beroemde gebroeders Lumière kunnen telkens weer specifieke ontwerpen gepresenteerd en uitgegeven worden. Postzegelverzamelaars zijn er blij mee en worden daarmee op een aangename wijze op de hoogte gebracht van hun bijdragen aan de ontwikkelingen van de film en in de internationale filmindustrie, die aan het eind van de 19e eeuw in Parijs op een officiële wijze werd gepresenteerd aan het publiek. Liefhebbers van de geschiedenis van de film kunnen veel leren van de prachtige beelden op postzegelformaat. Regelmatig vinden er weer herdenkingen rondom personen en bijzondere gebeurtenissen plaats door de vele ontdekkingen, uitvindingen en ontwerpen en producties van foto- en filmapparatuur. Veel postadministraties spelen daarop in met uitgifteprogramma's en het laten frankeergeldige postzegels ontwerpen. Wel opvallend is het uitgifteprogramma van een aantal landen, die juist zorgen voor grote postzegelblokken en groot formaat postzegels. Het zijn in het algemeen wel deze uitgaven die elke postzegelcollectie extra kleurrijk maakt.

De gebroeders Lumière waren Franse zakenlieden en filmpioniers. Met hun uitvinding van de cinématographe waren zij een van de grondleggers van de cinematografie. In de loop van de geschiedenis wordt Louis Lumière ook wel "de vader van de cinema" genoemd. Auguste Marie Louis Nicholas Lumière (Besançon, 19 oktober 1862 - Lyon, 10 april 1954) en Louis Jean Lumière (Besançon, 5 oktober 1864 - Bandol, 6 juni 1948), werden beiden geboren in Besançon en groeiden op in Lyon. Hun vader, Antoine Lumière, had een fabriek gespecialiseerd in fotografische apparaten. De broers maakten daardoor in hun jeugd al kennis met fotografie, film en de bijbehorende apparatuur in de fabriek van hun vader. Zij gingen na hun opleidingen werken in de fabriek van hun vader, Louis als natuurkundige en Auguste als de manager. In 1893 namen de broers de fabriek over. Antoine Lumière leerde veel van de bewegende beelden die hij zag tijdens de Parijse demonstratie van Edisons kinetoscoop. Vader en zonen lieten zich inspireren en ontwikkelden en bouwden een bijzonder filmtoestel "om hun chronofotografische afdrucken te realiseren en te bekijken". Zij lieten belangrijke delen van dit unieke toestel patenteren. Op 19 maart 1895 gebruikten de gebroeders Lumière deze uitvinding om arbeiders te filmen bij het verlaten van hun fabriek. Door postzegels in de filatelistische collectie Lumière volgen verzamelaars van "dichtbij" het baanbrekende werk van de gebroeders Lumière en van andere pioniers van de cinema.

Jan M. Broeders, 230715 - nieuwsbrief Optische Fenomenen, www.optischefenomenen.nl

EEN STUKJE FILATELISTISCHE VORMING (98)

Wetenswaardigheden van A tot Z (10).

De tiende aflevering van meer of minder bekende zaken die de verzamelaar kan tegenkomen op zijn ontdekkingsreizen in de wereld van de filatelie, in alfabetische volgorde. We zijn bij de J.

Joegoslavië.

Het land heeft een veelbewogen geschiedenis in de korte periode van zijn bestaan: nog geen eeuw. Pas na de Eerste Wereldoorlog is het gevormd uit een aantal onderdelen van het vroegere keizerrijk

Oostenrijk en het Ottomaanse (= Turkse) Rijk. Een staatkundig samenraapsel van volken met verschillende talen en godsdiensten en met grote verschillen in economische en culturele ontwikkeling. Zoiets bij elkaar houden is niet eenvoudig. Feitelijk is dat alleen enige tijd gelukt met een dictatoriaal bestuur onder leiding van maarschalk Tito. Maar we gaan nu wel erg snel....

Joegoslavië telde zes deelrepublieken die verschillende ‘achtergronden’ hadden. **Slovenië** en **Kroatië** waren tot WO I onderdeel van het keizerrijk Oostenrijk.

Bosnië-Herzegovina was in de 19^e eeuw officieel nog Turks, maar werd na enkele opstanden door het Congres van Berlijn in 1878 onder Oostenrijks bestuur geplaatst. Het postverkeer (ook voor de burgerbevolking) werd eerst door de Oostenrijks-Hongaarse veldpost en daarna door de (gewone) militaire post verzorgd. De eerste series postzegels (Fig. 98-1) werden zonder enige tekst uitgebracht om geen weerstanden op te roepen bij de verschillende taalgroepen. Op de eerste zegel is nog de stempeltekst “Bahnpost” te zien.

In 1908 werd het gebied door Oostenrijk ingelijfd (Fig. 98-2), tot groot ongenoegen van Servië en dat wordt in de geschiedenis in verband gebracht met de moord op aartshertog Franz Ferdinand (met zijn vrouw afgebeeld op de zegel van 40 Heller, Fig. 98-3) door een Servische nationalist. Deze moord was een van de aanleidingen tot WO I.

Servië, de grootste deelrepubliek van Joegoslavië, was vele eeuwen een apart vorstendom, maar schatplichtig aan eerst het Oost-Romeinse Rijk en daarna het Turkse Rijk. Na een aantal opstanden werd het in 1878 zelfstandig. Een zegel uit de periode rond 1900 van 10 Para met koning Alexander I (Fig. 98-4) is hier afgebeeld naast een zegel van 5 Para uit 1914 met koning Peter I. (Fig. 98-5) We zien hier direct dat in Servië, net als in buurland Bulgarije, gebruik werd gemaakt van het *cyrillisch* schrift.

Montenegro kent een soortgelijke geschiedenis, maar verloor zijn zelfstandigheid na WO I door vermeende steun aan Oostenrijk, waarna het bij Servië werd gevoegd en vervolgens een deel van Joegoslavië werd. Van het oude Montenegro kan ik u helaas geen postzegels laten zien.

Na de nederlaag van Oostenrijk splitsten diverse gebieden zich daarvan af en sloten zich in fasen aaneen tot het “Koninkrijk der Serven, Kroaten en Slovenen” (Kraljevina S.H.S., zie Fig. 98-6 uit 1921 met het portret van de kroonprins-regent Alexander). In 1928 nam dit koninkrijk de naam aan van “Kraljevina Jugoslavija” wat “Koninkrijk Zuid-Slavië” betekent. Op een portzegel uit 1931 (Fig. 98-7) is dit vereenvoudigd tot alleen Joegoslavië en er is op deze en de vorige zegel goed te zien dat er in het land gebruik werd gemaakt van zowel het cyrillische als het Latijnse schrift, maar *in dezelfde woorden*.

In de verwarde periode vlak na het einde van WO I kregen de deelgebieden eerst aparte postzegels. Bijgaand een zegel van **Slovenië** (maar met het portret van – de Servische – koning Peter I). (Fig. 98-8)

Macedonië tenslotte is een deel van een regio die in de Oudheid veel groter was dan de huidige staat. Het was het kerngebied van Alexander de Grote. Ook hier deelden later achtereenvolgens het Oost-Romeinse Rijk en de Turken de lakens uit. Zowel Griekenland, Bulgarije als Servië hadden aanspraken op dit gebied. Nadat Bulgarije in WO II de “verkeerde” kant had gekozen (en de Servische rebellen onder Tito de “goede” kant) werd een groot deel van Macedonië bij Joegoslavië gevoegd als zesde deelstaat.

In de (ook postaal) verwarde tijd van WO II en de maanden daarna zijn veel zegels verschenen van de bezettende machten (vooral Italië) met opdrukken, terwijl Kroatië zich verbond met de Duitsers en eigen zegels (met een soms goed herkenbaar Duits aandoend motief) mocht uitgeven. (Fig. 98-9) Kort na de oorlog stelde Tito “orde op zaken” en werd Joegoslavië tot zijn dood in feite een totalitair geregeerde eenheidsstaat op basis van het communisme, maar redelijk onafhankelijk ten opzichte van de Sovjet-Unie. Het bijeen houden van een staat met diverse volken, waaronder grote minderheidsgroepen van Hongaren en Albanezen, meerdere talen, rooms-katholieken, grieks-katholieken en islamieten bleek alleen mogelijk zolang een sterke leider de touwtjes strak hield. (Fig. 98-10) Kort na de dood van Tito in 1980 begon een proces van ontbinding van de staat. Soms zonder oorlog (Slovenië), soms na hevige strijd (Bosnië) werden de oorspronkelijke deelstaten zelfstandig. In 1992 bestond Joegoslavië alleen nog uit Servië en Montenegro. Inmiddels is ook de laatste zelfstandig geworden en daarmee was het nog niet gebeurd, zoals is gebleken in **Kosovo**. Dit was een deel van Servië met een grote Albanese bevolkingsgroep. De oorlogen en het uiteenvallen van het land leidden tot een ernstige ontwrichting van de economie en (dus) tot een enorme inflatie van de Joegoslavische dinar. Op 1 oktober 1993 vond een herwaardering plaats: 1 miljoen oude dinar werd 1 nieuwe dinar. Ter illustratie een zegel met een hoge

inflatiewaarde. (Fig. 98-11) Inmiddels geven alle voormalige deelrepublieken hun eigen zegels uit, waarvan enkele voorbeelden. (Fig. 98-12, 13, 14 en 15) Een paar blikken hierop maken al vrij snel duidelijk dat vooral Kroatië probeert zijn imago bij het buitenland wat op te vijzelen door veel toeristische motieven op de zegels te zetten.

Ondanks het feit dat Joegoslavië inmiddels een afgesloten verzamelgebied is is het erg ingewikkeld om het te verzamelen. Niet alleen moet je het cyrillisch alfabet kunnen lezen, maar je zult je flink moeten verdiepen in de geschiedenis van twee wereldoorlogen. En uiteraard is er voor degenen die niet allen de zegels, maar ook het postverkeer bestuderen het nodige te onderzoeken over de situatie tijdens en kort na de vrijheidsoorlogen van de deelrepublieken.

(Sjoerd Bangma)

Fig.98-1

Fig. 98-2)

Fig. 98-3

Fig. 98-4)

Fig. 98-5)

Fig.98-6

Fig. 98-7

Fig. 98-8

Fig. 98-9

Fig. 98-10

Fig. 98-11

Fig. 98-12

Fig. 98-13

Fig. 98-14

Fig. 98-15

Kopstaand vliegtuig groot geluk voor Amerikaanse kantoorklerk.

De eerste reguliere postvlucht van U.S. Air Mail Service startte op 15 mei 1918, met een dubbeldekker Curtiss JN-4HM, de zogenaamde 'Jenny' en werd gevlogen door legerpiloten op de route tussen Washington DC (Washington Polo Grounds) en New York City (Belmont Park) met een tussenstop in Philadelphia (Bustleton Field). Onder de aanwezigen bij het vertrek voor de eerste vlucht waren president Woodrow Wilson, US Postmaster General Albert S. Burleson en de assistent secretaris van de marine Franklin D. Roosevelt. Piloot op de eerste vlucht was luitenant George L. Boyle. Bijna onmiddellijk na de start om 11.47 u raakte Boyle gedesoriënteerd en hij vloog zuidwaarts in plaats van noordwaarts, waarbij hij de verkeerde spoorlijn die uit de stad ging volgde. Nadat hij zich realiseerde dat hij verdwaald was slaagde hij er in te ontdekken waar hij was en hij maakte een niet voorziene landing om

12.05 u in Waldorf (Maryland), ongeveer 40 kilometer ten zuiden van Washington, waarbij hij de propeller van zijn vliegtuig brak, waardoor de post die aan boord was per auto teruggebracht moest worden gebracht. De volgende dag werd de post alsnog in noordelijke richting Philadelphia en New York gevlogen. In West Potomic Park in Washington werd ter gelegenheid van de eerste regulier postvlucht een plaquette geplaatst. Drie weken later werd de dienst uitgebreid met de route naar Boston. Nadat de post vier maanden was gevlogen door het leger, werden op 12 augustus 1918 alle vluchten overgenomen door de USPOD Aerial Mail Service, met zes speciaal voor dit doel gebouwde dubbeldekkers en gevlogen door burgerpiloten.

Hoewel de problemen van luitenant Boyle niet veel aandacht kregen in de pers ontstond er wel veel rumoer rond de luchtpost bij verzamelaars bij de uitgifte van de eerste luchtpost zegels. Het betreft hier de uitgave van een vel van honderd zegels van de '24 cents Airmail Inverted Center' van 1918. Het verhaal begon met de overhaaste uitgifte door U.S. Post Office van een persbericht waarin werd aangekondigd dat een speciale 24 cents Airmail zegel zou worden uitgegeven in Washington, op 13 mei

1918 en op de volgende dag in Philadelphia en New York City. De zegels zouden beschikbaar zijn voor de eerste vlucht en de daarop volgende vluchten. Na een paar experimentele vluchten zou de U.S. Post Office op 15 mei 1918 een reguliere luchtpostverbinding openen tussen Washington D.C., Philadelphia en New York City. Voor het hoge tarief van 24 dollarcent zou een luchtpostzegel worden gedrukt in de (nationale) kleuren rood en blauw met een afbeelding van de dubbeldekker *Curtiss Jenny*, een legervliegtuig dat toen voor luchtpostvervoer werd gebruikt. Het ontwerp en het drukken van de

postzegel gebeurde in grote haast. De graveur kon op 4 mei beginnen; het drukken begon op vrijdag 10 mei; de eerste aflevering aan de posterijen was op 13 mei. Op 13 mei ging William T. Robey, medewerker van een aandelen makelaardij en fanatiek postzegelverzamelaar naar het loket van een postkantoor in Washington D.C., dicht bij zijn kantoor waar hij een compleet vel van 100 zegels kocht van de nieuwe zegels. Robey keek kort naar het vel zegels dat de postbeambte hem gaf en, zoals hij later verklaarde, zijn hart sloeg over. Voor een verzamelaar beleefde hij de sensatie van zijn leven. Het gehele vel van de twee-kleurige zegels met het vliegtuig midden op de afbeelding had de gravure van het vliegtuig op zijn kop staand. Zonder te vertellen wat hij had gekregen, vroeg Robey nog drie vellen, maar die waren allemaal correct gedrukt. Een van de aantrekkelijke kanten van het verzamelen van postzegels is, dat ze soms, maar wel zelden, iemand op

slag tot een vermogend man/vrouw kunnen maken. Volgens de voorschriften van de posterijen van de Verenigde Staten mogen loketambtenaren onder geen voorwaarde zegels aan het publiek verkopen, als de zegels op welke wijze dan ook afwijkingen vertonen. De loketambtenaar eiste de zegels dan ook terug, toen hij zag dat Robey's zegels inderdaad een kopstaand vliegtuig als afbeelding hadden. Robey weigerde dit, omdat hij het vel al betaald had en het geld al door de ambtenaar aangenomen was. Hij hield voet bij stuk, zelfs toen enkele hoge functionarissen hem vroegen de zegels terug te geven. De inderhaast gewaarschuwde juridisch adviseur van de posterijen kon niet anders dan Robey in het gelijk stellen. De goederen waren te koop aangeboden en door de koper met een wettig betaalmiddel betaald. Een week later verkocht Robey het vel voor \$14.976,00 aan Eugene Klein, een

handelaar in Philadelphia, die het meteen doorverkocht aan Colonel H.R. Green, een bekend verzamelaar.

Deze heeft blokken en losse zegels uit het vel gescheurd en verkocht. In 2007 werd de *Inverted Jenny* tweemaal door veilinghuis Siegel geveild, voor \$977.500 en voor \$825.000. In 2005 werd een blok van vier zegels met plaatnummer geveild voor \$2.970.000. De koper, Bill Gross heeft dit blok vervolgens met Donald Sundman van Mystic Stamp Collection geruild tegen de Benjamin Franklin 1c Z-grill; hiermee maakte hij zijn verzameling 19e eeuw van de Verenigde Staten compleet. Van 85 van de beroemde zegels is bekend waar ze zijn. De waarde van de Inverted Jenny stijgt nog steeds.

Als het verhaal van één postzegel tot de verbeelding spreekt, dan is het wel het verhaal van de Inverted Jenny. Deze wereldberoemde zegel is in 1918 uitgebracht vanwege het openen van een luchtpostverbinding tussen Washington, Philadelphia en New York. Op de zegel staat de dubbeldekker Curtiss Jenny die destijds post door de lucht vervoerde. Op één vel van 100 zegels stond dit toestel op zijn kop: een misdruk.

Verzamelaar William Robey zag de fout aan het loket en kocht het vel. Dit verkocht hij voor 15.000 dollar door aan Eugene Klein. Deze handelaar wist het weer voor 20.000 dollar door te verkopen aan Edward Green. Deze zoon van Hetty Green, 'The Witch of Wall Street' zette het fortuin dat hij van zijn moeder had geërfd onder meer om in postzegels. Het verhaal wil dat alleen de collectie van George V, koning van Engeland, aan de zijne kon tippen. Green zag handel in het vel van honderd zegels. Hij hield aanvankelijk 41 Inverted Jenny's voor zichzelf maar besloot de rest los en in blokken van vier te koop aan te bieden. Een van zijn eigen zegels stopte hij in een gouden medaillon die hij aan zijn vrouw Mabel gaf. Zij bewaarde deze tot haar dood in 1950.

Heritage Auctions heeft meerdere Inverted Jenny's te koop gehad waaronder het exemplaar met medaillon (onverkocht). In 2007 ging een Inverted Jenny voor 825.000 dollar naar een Wall Street executive die eigenlijk muntenverzamelaar is.

Een extreem zeldzame Amerikaanse postzegel, die in 1955 werd gestolen, is terug bij de rechtmatige eigenaar.

De luchtpostzegel met de bijnaam 'Inverted Jenny' belandde in Noord-Ierland als onderdeel van een erfenis. De diefstal van de postzegel, ook wel bekend als 'Inverted Jenny', was met mysterie omgeven. Verzamelaarster Ethel B. Stewart McCoy kocht een postzegelvel in 1936. Bijna twintig jaar later, in 1955, werden de postzegels gestolen tijdens een verzamelbeurs. Wie de dader is, is niet bekend. In de jaren zeventig en tachtig werden twee van de vier postzegels teruggevonden.

Na het overlijden van Stewart McCoy werden de postzegels eigendom van de Amerikaanse Philatelic Research Library, dat in 2014 een beloning van honderdduizend dollar uitloofde voor de twee postzegels die nog ontbraken. Nu, zestig jaar na de oorspronkelijke diefstal, is de derde postzegel terecht. De Ierse Keelin O'Neill erfde de postzegel een aantal jaar geleden van zijn opa. „Ik had geen idee van de geschiedenis en het belang van de postzegel”, aldus O'Neill. „Het is heel fascinerend en ik wil er graag meer over leren.”

Toen hij de postzegel in april liet beoordelen door veilinghuis Spink in Amerika, ging het balletje rollen. Spink lichtte de Philatelic Foundation in, een stichting die zich bezighoudt met het verzamelen van postzegels en de geschiedenis van de Amerikaanse post. Zij stelden de echtheid van de postzegel vast. Voor een beloning van vijftigduizend dollar deed O'Neill afstand van de postzegel. Inverted Jenny De 'inverted Jenny' bevat uit een afbeelding van een vliegtuig uit 1915, de Curtiss JN-4 (bijnaam Jenny). Rond die tijd ontstond in Amerika het plan om een luchtbrug voor luchtpost op te zetten tussen Washington D.C., Philadelphia en New York. Voor 24 cent, destijds behoorlijk prijzig, kon de post mee met een van de Curtiss-vliegtuigen.

Echter, door een fout van de drukker werd het vliegtuig op een vel van honderd postzegels ondersteboven afgedrukt. Het leidde tot de bekendste en duurste Amerikaanse misdruk in de geschiedenis. Op veilingen gaan de postzegels voor tonnen, soms miljoenen, onder de hamer. De vierde postzegel blijft vooralsnog spoorloos.

(Frans Haverschmidt - 170620)

Audrey Hepburn:

De Audrey Hepburn-welzijnszegel uitgegeven door Deutsche Post AG in 2001 met een foto van de actrice uit de film *Breakfast at Tiffany's* (nominale waarde 1,10 + 0,50 DM en 0,56 + 0,26 euro) is de meest waardevolle moderne postzegel de wereld. Omdat de zegel nooit werd uitgegeven na het drukken van 14 miljoen exemplaren, bestaan het slechts zeer weinig exemplaren. In 2005 behaalde een enkele postzegel met een hoekrand een veilingprijs van € 135.000,00 en een vel met tien postzegels in 2010 een veilingprijs van € 430.000,00.

De toeslagzegel zou op 11 oktober 2001 zijn uitgegeven als vel van elk 10 postzegels of op 13 november 2001 als postzegelboekje in het kader van de welzijnsreeks "Für die Wohlfahrtspflege 2001" en zou, samen met postzegels met afbeeldingen van Charlie Chaplin, Marilyn Monroe, Greta Garbo en Jean Gabin, De zegels werden ontworpen door de Münchense grafisch ontwerper Antonia Grashberger.

Het federale ministerie van Financiën moest afzien van de uitgifte van de postzegels die al waren geproduceerd, omdat Hepburns zonen en erfgenamen, Sean Ferrer uit haar huwelijk met Mel Ferrer en Luca Dotti uit haar huwelijk met Andrea Dotti, weigerden hun toestemming te geven. Zij vonden een postzegel waarop hun moeder met een sigarettenpijpje te zien was en daarmee ongezond gedrag aanmoedigde niet wenselijk. Als gevolg hiervan werd de vernietiging van de zegels met de afbeelding van Hepburn afgesproken. De eerste testdrukvelen, die al naar de grafisch ontwerper, de voorzitter van de postzegeladviesraad Karl Oskar Blase, Deutsche Post en het ministerie van Financiën als uitgever waren gestuurd, werden vervolgens door Bundesdruckerei teruggevorderd voor vernietiging. Dit werd uitgevoerd door de grafisch ontwerper en de Postzegeladviesraad, maar niet door het ministerie, dat minstens drie vellen van tien had ontvangen. Van de twee door Deutsche Post ontvangen bladen werd er één geschonken aan de Bedrijfsarchieven van Deutsche Post en één aan de Filatelistische Archieven van de Museumstichting Post en Telecommunicatie. Het blad uit het Archief van Filatelie werd tentoongesteld op de 19e Internationale Postzegelbeurs in Essen van 6 tot 10 mei 2009.

Net als de afbeelding van de filmrol werd Greta Garbo in de serie opgenomen. Oorspronkelijk was een zegel met Ingrid Bergman en Humphrey Bogart gepland, maar ook hiervoor konden niet de benodigde

rechten worden verkregen.

Wat was de oudste postzegel die handelde over roken, tabak, sigaretten of sigaren? In 1939 kwam in Ecuador een set van 10 waarden uit voor de 1^e Boliviar Olympische Spelen in Quito, 1938. De waarde van 1 Sucre (Michel No. 411) toont een worstelwedstrijd. Op de achtergrond zien we enkele toeschouwers achter de ring zitten, waaruit rook opstijgt. Is dit de oudste zegel met dit thema.

De eerste pijprokers op Oostenrijkse zegels uit 1934, het zijn de twee zegels 12 Groschen (boer uit de Traunkreis, Michel nr. 573) en 24 groschen (houthakker aan de Zeller See, Michel nr. 575), die beide een pijp in

hun mond hebben.

(Frans Haverschmidt – 230707)

Saint-Pierre en Miquelon

Saint-Pierre en Miquelon bestaat uit een groep van acht kleine eilanden met als hoofdplaats Saint-Pierre. De eilandengroep werd in 1520 officieel ontdekt door de Portugese ontdekkingsreiziger João Alvares Fagundes. In 1536 – nam Jacques Cartier de eilanden in bezit voor de

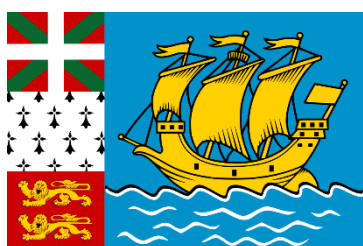
Franse koning Frans I. De eilanden liggen ongeveer 25 km voor de kust van het schiereiland Burin van het Canadese eiland Newfoundland, in het noorden van de Atlantische Oceaan.

Officieel wordt deze Franse archipel de 'Collectivité Territoriale Saint-Pierre-et-Miquelon' genoemd. De voornaamste bron van bestaan is de visserij (vooral kabeljauw). De eilanden zijn bevoorradingsplaatsen van waaruit

visserij schepen de vissersbanken kunnen bereiken. Vanwege de granietachtige bodem is er nauwelijks landbouw. De inwoners van deze eilanden zijn voornamelijk afstammelingen van Basken, Normandiërs en Bretons, wat te zien is aan de vlaggen van deze drie regio's boven in het wapen en links op de vlag van Saint-Pierre en Miquelon. In 2003 werd de status van de eilanden wordt gewijzigd naar overzeese gemeenschap.

Waarschijnlijk wist u dit allemaal wel.....? Maar deze informatie hebben we nodig om even in te gaan

op de ontdekking van een postzegel met een nominale waarde van € 0,95, uitgegeven op 8 november 2018, door LaPoste, de Franse posterijen, verantwoordelijk voor de uitgifte van postzegels van Saint-Pierre et Miquelon. De postzegel geeft de informatie dat de waarde in Euro's is, een logisch gevolg van het feit dat Saint-Pierre en Miquelon deel uitmaakt van Frankrijk en dus eigenlijk gewoon een stuk(je) Frankrijk is. Eigenlijk was dit ooit een kolonie, maar nu is het dus een onomstreden deel van La République. Als het ooit Nederlands was geweest was het waarschijnlijk al lang geleden zelfstandig geworden en zouden de Fransen inmiddels

voor kolonisten zijn uitgemaakt.

De belangrijkste informatie op deze fraaie postzegel ligt echter opgesloten in de afbeelding van een paddenstoel – u moet echt wel even goed kijken, maar dan herkent u hem natuurlijk meteen, de ‘*Marasmius oreades*’ of, zoals op de postzegel in tekst opgenomen, de ‘*Faux mouseron*’. Een paddenstoel uit de familie Marasmiaceae. Het is een eetbare soort, die goed te herkennen is aan de brede klokvormige, geelbruine hoed met ver uit elkaar staande lamellen. De hoed heeft een doorsnede van 3-5 cm. Deze is bolvormig tot gespreid en is bultig en taai. De kleur varieert van roze-bruin tot licht geelbruin. De rand is gestreept of gegroefd. De steel is 4,5-5,5 cm hoog en 2,5-3 mm dik. De steel is stevig en geelachtig bruin. De lamellen zijn witachtig, breed en staan ver uit elkaar. De sporen zijn wit. De ‘*Marasmius oreades*’ komt vrijwel overal voor, ook in Nederland.

Overigens is het ten aanzien van de eetbaarheid wel belangrijk dat u, voordat u deze fraaie paddenstoel gaat consumeren, er heel goed van overtuigd bent dat het de **weidekringzwam** (*Marasmius oreades*) is. In de wereld van de paddenstoelen komen soorten voor die heel erg lijken op soortgenoten die blijkbaar uiterst giftig zijn. De weidekringzwam is makkelijk te herkennen, maar beginners moet oppassen voor verwisseling met andere paddenstoelen die in het gras groeien, zoals de witte weidetrichterzwam (*Clitocybe dealbata*). Die is erg giftig en groeit vanaf augustus tot oktober. De weidekringzwam is een lekkere paddenstoel die door gastronomen hoog wordt aangeslagen. Hij mag niet rauw gegeten worden, want dan is hij licht giftig. Ze lenen zich om te smoren, te stoven of te bakken, bijvoorbeeld in combinatie met vlees of vis, of in combinatie met andere paddenstoelen in sauzen, salades en soepen. De weidekringzwam heeft opvallend veel geur en smaak voor zo’n klein paddenstoeltje. Gedroogde exemplaren zijn overigens nog veel intenser van geur. Pas op, de weidekringzwam is rauw giftig! Dit gif verdwijnt als de zwam wordt verhit of gedroogd.

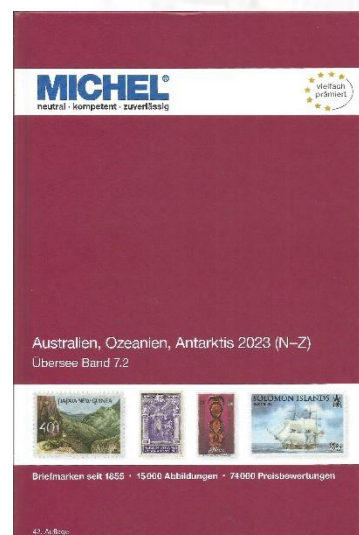
Weidekringzwammetjes zijn echt prachtige kleine paddenstoelen. Ze vormen vaak mooie heksenkringen in bermen en plantsoen. Het jaar erop zie je aan de verkleuring van het gras waar ze gestaan hebben. Elk jaar schuift de heksenkring enkele centimeters op in het gras, de kringen worden dus ieder jaar iets groter. Door de stikstofverbindingen die het mycelium maakt ontstaan er vaak kale plekken in gazons en daardoor wordt hij gezien als een schadelijke paddenstoel voor tuinliefhebbers. (Anna C. van der Maade – 200612)

Boekbespreking:

Titel: Michel Australiën, Ozeanien, Antarktis 2023

Dit is het tweede deel van band 7 (Übersee Band 7.2 landen N-Z) het 1^e deel met Australië (met Australische territoria op Antarctica, Cocos eilanden, Norfolk eilanden en “Christmas Island”), de Britse gebieden op Antarctica, Cookeilanden (inclusief Aitutaki, Penrhyn, Rarotonga), de Falkland eilanden (met South Georgia Island en South Sandwich Islands), Fiji, Frans Zuid-Antarctica en Antarctica, Frans-Polynesië, Kiribati, de Marshall Eilanden en Micronesië verscheen in 2022. In dit tweede deel vinden we de uitgaven van de volgende landen en gebieden Nauru, Nieuw-Caledonië, Nieuw-Zeeland, Niuafo’ou Island, Niue, Palau, Papua New Guinea, Pitcairn, Ross Territory, de Solomon Eilanden, Samoa, Tokelau, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Wallis en Futuna. Exotischer kan ik het niet maken.

Wat is er nieuw in deze, alweer 42^e uitgave? Uiteraard zijn er weer talrijke redactionele verbeteringen en toevoegingen te vinden. De laatste zwart/wit afbeeldingen (bij Nieuw-Zeeland) zijn vervangen door kleurenillustratie, waardoor de hele catalogus nu in kleur is. Bij Samoa vinden we bij de opdrukzegels duidelijke verbeteringen van de omschrijvingen en bij Nieuw-Caledonië zijn bij de gepersonaliseerde

postzegels meer details opgenomen betreffende de gepersonaliseerde aspecten. Natuurlijk zijn alle nieuwe uitgaven tot in 2022 opgenomen en zijn de prijzen aangepast aan het huidige niveau. In deze aflevering vinden we niet minder dan 15.000 afbeeldingen en 74.000 prijsnotities.

Ook deze uitgave is voorzien van een harde kaft maar de twee leeslinten zijn helaas gesneuveld. De bekende Michel opmaak staat er garant voor dat het e.e.a. op een duidelijke en heldere manier is aangegeven. Voorafgaand aan het catalogus gedeelte vinden we een uitleg over de opbouw en de inhoud. Ook een uitgebreide verhandeling omtrent filatelistische begrippen en technische zaken plus een lijst met allerhande afkortingen ontbreekt niet. Een steekwoordenlijst sluit het geheel af, wat het opzoeken van een land en/of gebied vergemakkelijkt. Een lijst met thematische onderwerpen zou niet misstaan en een zéér nuttige aanvulling zijn.

Deze uitgave is ook als "E-book" verkrijgbaar en is online te bestellen.

(Henk P. Burgman)

Schrijver: Schwaneberger Verlag GMBH - Taal: Duits - Bladzijden: 1134 - Illustraties: Kleur "Gebonden", hardcover 23 x 15,5 cm. - ISBN: 978-3-95402-436-0 - Uitgever: Schwaneberger Verlag GMBH - Prijs: € 98,00 Excl. verzendkosten. Als "E-book" € 69,00. - Informatie// Verkrijgbaar bij: Schwaneberger Verlag GmbH, Industriestr. 1 - 82110 Germering, Duitsland. En bij elke gerenommeerde postzegelhandel.

E-mail: redaktion@michel.de - Web-site: www.briefmarken.de/michelshop/en

UW REACTIES

Wij stellen graag ruimte beschikbaar in de KNBF Nieuwsbrief voor lezers die willen reageren. Een reactie wordt geplaatst onder verantwoordelijkheid van de afzender en geeft de opvatting van de afzender weer. De redactie kan beslissen bepaalde reacties niet op te nemen.

Ook reageren? Stuur uw reactie aan: redactienieuwsbrief@knbf.nl.

Hou de bijdrage beperkt. De redactie beslist of de brief geplaatst wordt of niet en dat hangt onder meer samen met de beschikbare ruimte. De redactie mag de brief inkorten en/of redigeren. Anonieme reacties worden niet geplaatst, dus vermeld bij inzending in ieder geval uw naam en adres.

Vande heer **Jaap Termes** ontvingen wij de volgende reactie:

Geachte Redactie

Eindelijk zal ik reageren op alle mooie artikelen. Altijd interessant maar wat mij het meest ergert is altijd en teveel van het gebruiken van afbeeldingen van de Afrikaanse uitgaven uitgeven door een welbekende uitgever, meest voor veel geld en winstgelag. Wel of niet erkend door de UPU. Een iedereen is vrij om wat men wil verzamelen. -Ze staan soms ook met veel fouten.

- Ik kom dit ook tegen in het thema vuurtorens. Kan dit niet anders ? Ik gebruik en beschrijf ze niet meer in mijn rubriek Pharophilatelie in het orgaan de Vuurboet van de Nederlandse Vuurtorenvereniging.*

Jaap Termes

Wilt u ook reageren: redactienieuwsbrief@knbf.nl